

СЕКЦІЯ № 2 ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ

ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛІСІВ У ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ

*Яценко М.В, студентка 4 курсу,
Скрипніченко С.В., к.с.-г.н., доцент кафедри екології
Житомирського державного технологічного університету
м. Житомир, вул. Черняхівського 103, Україна
maryna_94_yacenko@ukr.net*

Ліси займають більше 4000 млн га; майже половина лісів – тропічні і субтропічні. Загальна площа лісового фонду України становить – 10,4 млн га, із яких вкритих лісовою рослинністю – 9,6 млн га. Лісистість території України становить 15,9% і за 50 років площа лісів зросла на 21%, а запас деревини майже у три рази. Ліси на території України розташовані дуже не рівномірно і вони сконцентровані переважно на Поліссі та в Українських Карпатах.

Ліси мають величезний вплив на клімат і стан ґрунтів. Влітку під час дощів та злив дерева затримують вологу на листі та гілках; восени – в опалому листі, мохах і кореневищах. Повертають дерева вологу поступово шляхом випаровування її назад в атмосферу, де утворюються хмари, які знову перетворюються в опади (у вигляді дощу). Взимку ліси акумулюють сніг і не дають йому швидко танути до настання весни. Без лісів вода талого снігу і дощів швидко стікає в русла струмків і річок, розмиваючи при цьому ґрунт, утворюючи яри, а також спричиняє затоплення нижче за течією. Волога, надходячи до річок, майже не випаровується назад у повітря, внаслідок цього часто починаються засухи.

Екологічна проблема зникнення так званих "легких" планети вже хвилює багатьох. Більшість людей і вчених вважають, що це загрожує зменшенню запасів кисню. Вражають масштаби, які прийняла зараз вирубка лісів. Фото з супутника колишніх лісових масивів допомагає уявити наочно ситуацію. Проаналізувавши ці негативні наслідки в Чернігівській, Харківській областях, Карпатах та інших регіонах, слід зазначити, що за останні роки скорочуються площі передовсім старих, зрілих лісів і це може призвести до:

- руйнування екосистеми лісу;
- зникання багатьох представників флори і фауни;
- зменшення кількості деревини і різноманіття рослинності;
- збільшення кількості діоксиду вуглецю, яке буде наслідком утворення парникового ефекту;
- вимивання верхнього шару ґрунту і утворення ярів;
- зниження рівня ґрунтових вод і появи пустель;
- збільшення вологості ґрунтів і утворення боліт;
- швидкого танення льодовиків.

За підрахунком дослідників, вирубка лісу приносить світовій економіці збитків на суму до 5 трильйонів доларів на рік. Щороку з України вивозять ліс на суму близько 272 мільйонів доларів.

Кожного дня вирубуються та експортуються тисячі дерев. За підрахунками Всесвітнього Фонду Охорони Дикої Природи (WWF), вже через 40 років біоресурси Землі будуть цілком вичерпані. З лісовими масивами найгірша ситуація: знищують їх за лічені дні, а ростуть вони десятиріччями, тому варто думати, як нам поповнювати природні ресурси для того, щоб відновлювати екологічний баланс.

Серед областей України Житомирщина має велику площу лісів, яка становить 10% загальнодержавного лісового фонду. Лісистість області складає 31%, а це вдвічі перевищує загальнодержавний показник. Існують неконтрольовані вирубки лісу, хоча людська свідомість на сучасному етапі намагається їх припинити. Наприклад, на території Бовсунівської сільської ради, у 20 числах грудня 2015 року на вирубці працювало дві бригади з Західної України, своїм транспортом вивозили деревину (приблизно 1000 кубів), але вирубку вдалось зупинити завдяки самого населення. Все більша маса людей хоче зберегти ліси, знаючи роль у їхньому житті, тому почала частіше проводити громадський контроль.

Для того, щоб лісові насадження виконували свою функцію у повному обсязі, необхідно:

- вести контроль за дотриманням правил вирубки лісів; раціонально використовувати лісові багатства;
- підвищувати їхню продуктивність та біологічну стійкість;
- дотримуватись певного балансу між посадкою і вирубкою лісів;
- проводити інформаційно-агітаційну роботу і пропаганду екологічних знань (видання агітаційних листівок, участь в теле- та радіопередачах; виступи на сторінках місцевих газет; організацію місцевих акцій «Посади своє дерево», «Створи нові насадження, в тому числі і лісові»).